

REZOLUCJA ⁽¹⁾**w sprawie kryzysu humanitarnego w Sudanie Południowym**

(2018/C 415/05)

Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE,

- na posiedzeniu w Brukseli (Belgia) w dniach 18–20 czerwca 2018 r.,
 - uwzględniając art. 18 ust. 2 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie końcowe grupy ekspertów ONZ z dnia 12 kwietnia 2018 r. w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając komunikat z 61. nadzwyczajnego posiedzenia Rady Ministrów Międzyrządowego Organu ds. Rozwoju (IGAD) z dnia 26 marca 2018 r. w sprawie sytuacji w Sudanie Południowym,
 - uwzględniając rezolucję 2406 (2018) Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Sudanu Południowego, a także wszystkie poprzednie rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając oświadczenie trojki (Stany Zjednoczone, Zjednoczone Królestwo, Norwegia) i UE z dnia 8 maja 2017 r. w sprawie stanu bezpieczeństwa w Sudanie Południowym,
 - uwzględniając konkluzje Rady Unii Europejskiej z dnia 16 kwietnia 2018 r. w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając oświadczenia przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 23 marca 2017 i 14 grudnia 2017 r. w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie prasowe Unii Afrykańskiej (UA), IGAD i ONZ z dnia 29 stycznia 2017 r. w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego w sprawie Sudanu Południowego (2017/2683(RSP)), a także wszystkie poprzednie rezolucje Parlamentu Europejskiego w sprawie Sudanu Południowego,
 - uwzględniając umowę o zaprzestaniu działań wojennych, ochronie ludności cywilnej i dostępie pomocy humanitarnej podpisaną w dniu 21 grudnia 2017 r.,
 - uwzględniając porozumienie IGAD w sprawie rozwiązania konfliktu w Sudanie Południowym z dnia 17 sierpnia 2015 r.,
 - uwzględniając sprawozdanie w sprawie kryzysów żywnościowych na świecie z 2018 r.,
 - uwzględniając zmienioną umowę o partnerstwie z Kotonu,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów,
 - uwzględniając Traktat o handlu bronią regulujący międzynarodowy handel bronią konwencjonalną,
- A. mając na uwadze, że od grudnia 2013 r. Sudan Południowy znajduje się w stanie wojny domowej między siłami lojalnymi wobec prezydenta Salvy Kiira i rebeliantami dowodzonymi przez byłego wiceprezydenta Rieka Machara;
- B. mając na uwadze, że wszystkie strony konfliktu kontynuują walkę, z pogwałceniem porozumienia w sprawie rozwiązania konfliktu w Sudanie Południowym, podpisanego w sierpniu 2015 r.; mając na uwadze utrzymujący się zupełny brak poszanowania dla międzynarodowych praw człowieka i prawa humanitarnego oraz brak odpowiedzialności za naruszenia i nadużycia, których dopuszczono się w trakcie konfliktu, nawet za zbrodnie wojenne, a także mając na uwadze, że konflikt ulega coraz większej eskalacji, zmieniając się w wojnę etniczną;
- C. mając na uwadze, że próby reaktywacji porozumienia pokojowego z 2015 r. doprowadziły do zawartej w grudniu 2017 r. przy pośrednictwie IGAD umowy o zaprzestaniu działań wojennych, ochronie ludności cywilnej i dostępie pomocy humanitarnej, lecz mając również na uwadze, że zawieszenie broni naruszane jest przez wszystkie strony;

⁽¹⁾ Przyjęta przez Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE w dniu 20 czerwca 2018 r. w Brukseli (Belgia).

- D. mając na uwadze, że według ONZ w 2018 r. pomocy humanitarnej będzie potrzebować 7 mln mieszkańców Sudanu Południowego; mając na uwadze, że od początku 2017 r. ogłaszane są ostrzeżenia przed głodem, przy czym na granicy głodu znajduje się 2,4 mln osób, ponad 260 tys. dzieci cierpi na poważne niedożywienie, a liczba osób stojących w obliczu poważnego braku bezpieczeństwa żywnościowego sięgnęła w 2018 r. 7,1 mln;
- E. mając na uwadze, że zaostrzający się brak bezpieczeństwa żywnościowego jest przede wszystkim skutkiem trwającego konfliktu i przymusowych wysiedleń, które przyczyniły się do obniżenia produkcji roślinnej; mając na uwadze, że klęskę głodu uważa się za w całości wywołaną przez człowieka i będącą skutkiem taktyki stosowanej w trakcie wojny, co podkreślono w sprawozdaniu ONZ;
- F. mając na uwadze, że z powodu konfliktu w sąsiednich krajach przebywa obecnie 2,4 mln uchodźców z Sudanu Południowego, zaś kolejne 2 mln osób są dotknięte wewnętrznymi przesiedleniami, przy czym szacuje się, że 85 % z nich to kobiety i dzieci;
- G. mając na uwadze, że w misję ONZ w Sudanie Południowym (UNMISS) zaangażowanych jest obecnie ponad 14 tys. żołnierzy, policjantów, personelu ochronnego i cywilnego; mając na uwadze, że według stanu na luty 2018 r. misja UNMISS chroniła 204 247 osób wewnątrznie przesiedlonych w obozach ochrony;
- H. mając na uwadze, że według Biura ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej ONZ z powodu konfliktu w Sudanie Południowym działa tylko 22 % placówek medycznych; mając na uwadze, że cholera, malaria i inne choroby spowodowały już śmierć wielu osób w wyniku skrajnego ubóstwa i braku dostępu do opieki zdrowotnej;
- I. mając na uwadze, że wszystkie strony konfliktu podejmowały próby zakłócenia dystrybucji pomocy humanitarnej oraz pobierania danin i opłat od partnerów w działaniach humanitarnych, utrudniając ich działalność i zaogniając działania wojenne; mając na uwadze, że od 2013 r. zabitych zostało co najmniej 101 pracowników organizacji humanitarnych;
- J. mając na uwadze, że pomimo tych trudności w 2017 r. pomoc humanitarna dotarła do około 5,4 mln osób, przy docelowym poziomie 6,2 mln osób uważanych za potrzebujące pomocy, głównie dzięki obecności misji ONZ w Sudanie Południowym;
- K. mając na uwadze, że konflikt najsilniej dotknął kobiety i dzieci; mając na uwadze, że wszystkie strony wykorzystują gwałty i przemoc seksualną jako narzędzie wojny; mając na uwadze, że 70 % dzieci nie uczęszcza do szkoły; mając na uwadze rosnącą liczbę uprowadzeń dzieci przez grupy zbrojne; mając na uwadze, że według szacunków 19 tys. dzieci, głównie chłopców, zostało zrekrutowanych lub wykorzystywanych jako żołnierze przez siły i grupy zbrojne w tym kraju;
- L. mając na uwadze chroniczny brak reprezentacji kobiet w Sudanie Południowym oraz fakt, że kobiety nie odgrywają żadnej roli w rozmowach pokojowych;
- M. mając na uwadze, że UE i jej państwa członkowskie wniosły ponad 43 % pomocy humanitarnej dla Sudanu Południowego; mając na uwadze, że w 2017 r. Komisja zmobilizowała 248 mln EUR w celu stawienia czoła kryzysowi w Sudanie Południowym oraz w sąsiednich krajach azylu;
- N. mając na uwadze, że finansowany przez EFR Instrument na rzecz Pokoju w Afryce stanowi główne źródło finansowania dla wsparcia wysiłków Unii Afrykańskiej i afrykańskich regionalnych wspólnot gospodarczych w dziedzinie pokoju i bezpieczeństwa;
- O. mając na uwadze, że Rada Bezpieczeństwa ONZ nie wprowadziła embarga na broń; mając na uwadze, że UE wprowadziła takie embargo w 2011 r.; mając na uwadze, że pośrednicy w państwach członkowskich UE i w państwach trzecich, w tym przedsiębiorstwa państwowe, przekazują śmigłowce, karabiny maszynowe, moździerz i inną broń różnym stronom konfliktu, naruszając embargo unijne i Traktat o handlu bronią, przedłużając w ten sposób wojnę i zwiększając jej destruktywność;
- P. mając na uwadze, że Sudan Południowy nie ratyfikował zmienionej umowy z Kotonu;
1. wyraża głębokie obawy w związku z trwającym konfliktem i pogarszającą się sytuacją humanitarną w Sudanie Południowym; apeluje do wszystkich stron o natychmiastowe zaprzestanie działań wojennych, dotrzymanie zobowiązań wynikających z porozumienia w sprawie rozwiązania konfliktu w Sudanie Południowym oraz umowy o zaprzestaniu działań wojennych, ochronie ludności cywilnej i dostępie pomocy humanitarnej, a także o wznowienie dialogu na temat pojednania narodowego; podkreśla, że konflikt nie może być rozwiązany na drodze militarnej;

2. podkreśla, że aby proces dialogu narodowego był konstruktywny i pluralistyczny, jego elementami muszą być neutralne przywództwo, włączenie grup opozycyjnych, reprezentacji kobiet i obywateli Sudanu Południowego przebywających poza krajem;
3. zwraca uwagę, że UA, przy wsparciu ze strony UE i jej państw członkowskich, musi odgrywać aktywną rolę w negocjowaniu rozwiązania politycznego w celu osiągnięcia trwałego pokoju w Sudanie Południowym, w tym poprzez przeznaczenie większych zasobów do dyspozycji wysłannika UA do Sudanu Południowego; nalega, aby UE i jej państwa członkowskie wzmocniły niewojskowe wsparcie humanitarne, przy czym głównym priorytetem powinna być odpowiedź na apel ONZ o finansowanie i o eliminację braku bezpieczeństwa żywnościowego, zgodnie z działaniami ONZ i celami zrównoważonego rozwoju;
4. z zadowoleniem przyjmuje niedawne postępy w tworzeniu hybrydowego trybunału Sudanu Południowego i przypomina, że stanowi on istotny element porozumienia pokojowego z 2016 r. mający zasadnicze znaczenie dla postawienia zbrodniarzy wojennych przed wymiarem sprawiedliwości; apeluje do UA, aby z pomocą ONZ i UE pilnie sfinalizowała jego tworzenie, priorytetowo traktując pion dochodzeniowy;
5. potępia naruszenia praw człowieka, których dopuściły się wszystkie strony konfliktu, w tym zabójstwa i tortury, gwałty i inne akty przemocy seksualnej, a także uprowadzenia dzieci, ataki na szkoły, wcielanie dzieci do formacji zbrojnych i znęcanie się nad nimi; podkreśla, że rekrutacja dzieci przez strony konfliktu i gwałt jako narzędzie wojny stanowią zbrodnie wojenne podlegające karze zgodnie z prawem międzynarodowym;
6. dostrzega wkład sąsiednich krajów w tworzenie korytarzy humanitarnych; apeluje o dalsze zapewnianie swobodnego, bezpiecznego i wolnego od przeszkód dostępu do wszystkich obszarów, zgodnie z międzynarodowym prawem humanitarnym, co jest niezbędne dla zapobieżenia powrotowi głodu w 2018 r.;
7. potępia wszystkie ataki na pracowników i obiekty organizacji humanitarnych oraz wzywa wszystkie strony konfliktu w Sudanie Południowym do zapewnienia bezpiecznego otoczenia, umożliwiającego dostarczanie pomocy humanitarnej; apeluje o zdecydowane wspólne działanie wszystkich darczyńców, agencji ONZ i organizacji pozarządowych w celu reagowania w bardziej systematyczny i spójny sposób;
8. apeluje do władz o zapewnienie, by wszelkie powroty lub relokacje osób wewnętrznie przesiedlonych odbywały się w bezpieczny i godny sposób; apeluje o zastosowanie ukierunkowanych sankcji przeciwko wszelkim politykom lub wojskowym po stronie rządu bądź opozycji dopuszczającym się naruszeń praw człowieka;
9. z zadowoleniem przyjmuje decyzję 61. Rady Ministrów IGAD z dnia 26 marca 2018 r. o podjęciu ukierunkowanych sankcji przeciwko jednostkom naruszającym umowę o zaprzestaniu działań wojennych, ochronie ludności cywilnej i dostępie pomocy humanitarnej oraz zachęca UA do wdrożenia tej decyzji;
10. głęboko ubolewa, że zawiodły wszystkie próby ustanowienia przez Radę Bezpieczeństwa ONZ embarga na dostawy broni do Sudanu Południowego; wzywa wszystkich członków Rady Bezpieczeństwa do wsparcia takiego zakazu;
11. apeluje do UE o podtrzymanie jej własnego embarga na broń wobec Sudanu Południowego; ubolewa nad wszelkim odbywającym się w UE i na terytorium krajów partnerskich pośrednictwem w handlu bronią i technologiami lub ich transferem na rzecz stron konfliktu w Sudanie Południowym; pilnie apeluje do państw członkowskich o zbadanie wszelkich takich oskarżeń i wymierzenie winnym odpowiedniej kary;
12. z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Bezpieczeństwa ONZ o wzmocnieniu mandatu misji UNMISS oraz o zwiększeniu maksymalnej liczby personelu i ilości zasobów na jej potrzeby, w tym dla policji regionalnej;
13. apeluje do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państw członkowskich UE o intensyfikację wysiłków w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa/wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPZiB/WPBiO) oraz grupy IGAD+ w celu doprowadzenia do rozwiązania konfliktu, w tym o wzmocnienie zdolności misji UNMISS;
14. zdecydowanie potępia wysoki poziom korupcji i nielegalne przepływy finansowe zaogniające konflikt; wzywa władze sudańskie do podjęcia działań poprawiających finansową rozliczalność i przejrzystość, zwłaszcza w sektorze ropy naftowej, przestrzeganie międzynarodowych standardów finansowych i odpowiedzialną współpracę z regionalnym i międzynarodowym sektorem finansowym, oraz zachęca Sudan Południowy do przyłączenia się do Grupy Wschodniej i Południowej Afryki ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy;

15. zobowiązuje swoich współprzewodniczących do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych i przewodniczącemu Zgromadzenia Ogólnego, Unii Afrykańskiej, Radzie AKP-UE i rządowi Sudanu Południowego.
-